

NORSK

Mye å glede s

Bare
i Norsk
Ukeblad

SONJA-KOFTEN

**I 6 NYE FARGER
+ TIL BARN!**

**VINN
garn-
pakker!**

Hjertesjekken

**TA TESTEN
SOM KAN
FORLENGE
LIVET DITT!**

**FINN ROEN
PÅ ØYPERLE
I NORD**

**INGVILD FIKK
BLODKREFT:**

*- Jeg måtte
trøste mamma*

*7 deilige
retter!*

*Middager
under*
50-LAPPEN

ER DIN KJÆRE PÅ SYKEHJEM? SLIK TAR DU VARE PÅ DEG SELV!

LESELYST NORGE RUNDT

Liker du litteratur, kan du velge blant over 60 festivaler rundt omkring i landet. Vi har valgt ut noen perler for deg, fra Kirkenes i nord til Grimstad i sør. Nyt både landskap og litteratur!

Tekst: Ann-Mari Bugge

AMFITEATER: Agnes Kittelsen fremfører Henrik Ibsens episke dikt «Terje Vigen» i den sørlandske skjærgården. Opplesingen er en fast programpost med nye skuespillere hvert år – festivalens dramatiske høydepunkt! (Foto: Torborg Igland)

REISE

BIBLIOTEKET I SENTRUM: Grimstad bibliotek er vel verdt et besøk! Under Ibsen- og Hamsundagene er det mye som skjer i det vakre biblioteket. F.v.: Bibliotekar, Hilde Elise Sakariassen Bie, biblioteksjef Brit Østerud og festivalens kunstsansvarlige, Jean Pierre Balavoine. (Foto: Torborg Igland)

Episk i skjærgården

Sørlandets litteraturfestival, Ibsen- og Hamsun-dagene, bærer stolt navnet til disse to gigantene i norsk litteratur. I den lille sørlandsbyen Grimstad bodde nemlig både Henrik Ibsen og Knut Hamsun. Under litteraturfestivalen hylles og debatteres litteraturen generelt, og disse to forfatterskapene spesielt.

I dag huser Grimstads gamle bibliotek entusiastiske mennesker med leseglede og gründerånd. Men bygningen bærer også litteraturhistoriens dystre fortellinger i veggene. I bibliotekets andre etasje lå rettssalen hvor landssvikprosessen mot Knut Hamsun foregikk. Under Ibsen- og Hamsun-dagene i år ble kunstneren Ørnulf Opdahls malerier «Prosessen mot Hamsun» stilt ut her, i den gamle rettssalen, hvor «Fru Justitia» fortsatt er malt på veggen. Når Grimstad skal innvie sitt

nye bibliotek til høsten, blir dette kanskje byens Hamsun-museum.

Den sørlandske skjærgården byr på både lyrikk, dramatikk og musikk. Hundrevis av festivaldeltagere valfarter ut til Kvaløya i den vakre skjærgården for konsert og teater i det fri. Den årvisse fremføringen av Henrik Ibsens episke dikt «Terje Vigen» er en av grunnpillarene for festivalen. Akkurat her i Viga satte, ifølge sagnet, selveste Terje Vigen ut båten sin for å ro til Danmark etter korn. Ute på havet tvinges han til å velge mellom hevsnitt og tilgivelse – et av menneskets største dilemmaer.

Besøk den hyggelige og viktige festivalen til neste år!

• **Ibsen- og Hamsun-dagene:** Sørlandets litteraturfestival 2.–4. august 2018, Grimstad www.ibsenhamsun.no

Terje Vigen

Der bode en underlig gråsprængt en
på den yderste nøgne ø;
– han gjorde visst intet menneske mén
hverken på land eller sjø;
dog stundom gnistred hans øjne stygt,
– helst mod uroligt vejr,
– og da mente folk, at han var forrykt,
og da var der få, som uden frygt
kom Terje Vigen nær.

Henrik Ibsen, Digte 1871

BYR PÅ SEG SELV: Vigdis Hjorth hopper fra scene til scene under litteraturfestivalen. Romanen *Arv og miljø* skapte stor debatt og er blitt en bestselger. (Foto: Lars Elvind Bones)

REINE ORD: Legg turen til Lofoten i begynnelsen av juni neste år, og få med deg bokfestival badet i midnattssol. (Foto: Asgeir Helgestad/Artic Light AS/visitnorway.com)

Finne din favoritt!

Får du ikke med deg favorittfestivalen i år? Fortvil ikke, de fleste festivaler arrangeres hvert år på samme tid!

SIGRID UNDSETS HJEM: Forestillingen "Tre kvinner" ble spilt på Bjerkebæk på Lillehammer. Forfatterhjemmet er åpent for publikum. (Foto: Øystein Nordås)

FESTIVAL ER MER ENN ORD: Den folkekjære artisten Halvdan Sivertsen holdt en kveldskonert i Reine kirke. Overskuddet fra konserten gikk til en sti til Reinebringen, steinsatt av Sherpaer fra Nepal. (Foto: Tine Poppe)

Østlandets festivaljungle

Det er et overveldende antall festivaler du kan besøke på Østlandet, men ikke gå deg vill! Kompassnålen peker definitivt mot Lillehammer – gå dit!

Nordens største litteraturfestival ble i mai arrangert for 23. gang, med kunstnere fra over 25 land og 26 000 besøkende. Å navigere mellom 220 programposter på seks dager, er som en olympisk sportsgren å regne, men du finner garantert noe som inspirerer deg.

Dikterhjemmene til to av våre nobelprisvinnere i litteratur holder åpent for publikum under festivalen. Karoline og Bjørnstjerne Bjørnsons gård Aulestad ligger vakker til på sølsiden i Gausdal, cirka 20 km fra Lillehammer. Sigrid Undsets hjem Bjerkebæk er i Lillehammer sentrum. Hun var en ekte hageentusiast, og hagen er forsøkt brakt tilbake til slik den var på forfatterens

tid. En hagevandring her anbefales på det varmeste.

På det østlandske festivalkartet setter vi kartnålen i to kvalitetsfestivaler til; én øst for og én vest for Oslofjorden. Byen Fredrikstad har 450-årsjubileum i år, noe som vil bli behørig markert under festivalen. I Vestfold går fylkets 12 kommuner sammen om å skape en aktuell og underholdende litteraturuke.

- **Norsk Litteraturfestival:** Sigrid Undset-dagene 29. mai–3. juni 2018, Lillehammer www.norsklitteraturfestival.no
- **Ord i grenseland:** 7.–9. september 2017, Gamlebyen i Fredrikstad www.ordigrenseland.no
- **Litteraturuka i Vestfold:** 6.–12. november 2017, Vestfold www.vfk.no/Litteraturuka

Historiefortelling i nord

De tre nordligste fylkene i landet har hver sine strålende litteraturfestivaler.

Finnmark Internasjonale Litteraturfestival byr opp til litterær dans i høstmørket. Finnmark er Europas ytterste grense mot ishavs i nord, mot Finland i sør og Russland i øst. Festivalen har, naturlig nok, et særlig fokus på litteratur fra nordområdene. Nordnorsk, samisk, kvensk, russisk og finsk litteratur er godt representert i programmet.

På Nordkalotten i november? Besøk Ordkalotten! Under Tromsø Internasjonale Litteraturfestival er det stor aktivitet på scener, skoler og bibliotek – og, ikke minst, et yrende liv på byens mange utesteder. Om man vil kombinere litterær oppvåkning med nordlys, reiser man altså til Tromsø by.

Ytterst i havgapet, i den

majestetiske Lofotveggen, ligger fiskeværret Reine. Lofotværingene er ikke snauere enn at de utroper Reine Ord til å være «Verdens Vakreste Litteraturfestival». Og vi er enige. Til våren kan du oppleve noen av våre fremste litteraturformidlere på festivalens 10-årsjubileum. Og du, her benyttes midnattssolen som leselys!

- **Finnmark Internasjonale Litteraturfestival:** 31. oktober–3. november 2018, Alta og Kirkenes <http://finnlitt.no/>
- **Ordkalotten – Tromsø Internasjonale Litteraturfestival:** 16.–18. november 2017, Tromsø www.ordkalotten.no
- **Reine Ord – Lofoten Internasjonale Litteraturfestival:** 7.–10. juni 2018, Reine www.reineord.no

DRAMA PÅ TUNET: På Nesset Prestegård bodde Bjørnstjerne Bjørnson i sin barndom. Her er fra utespelet i fjor. Prestegården er åpen for publikum hver dag i sommersesongen. (Foto: Bjørn Magne Øverås)

Vite mer?

Sjekk litteraturfestivalens hjemmeside for mer inspirasjon, program og billetter.

FORFATTER MØTER LESER: Erlend Loe gjester gjerne hjembyen under ÆÅ Trondheim litteraturfestival. Festivalen legger til rette for at forfatterne og lesere får bli bedre kjent – en litterær møteplass! (Foto: Unni Torgersen)

Vestlandske vers

Skal du til Vestlandet i september og oktober, bør du definitivt få med deg disse litteraturbegivenhetene.

Bjørnsonfestivalen er Norges eldste litteraturfestival, og henter navnet sitt fra Norges første nobelprisvinner i litteratur. Festivalens formål er å fremme skrivekunst og litteratur, og være en arena for frie ytringer. Vil du ikke bare være inne, så vær ute! På høstens program står tradisjonen tro, litteraturcruise på Eikedalsvatnet. I år får du forfatteren Tore Renberg «med på kjøpet», han underholder både med ord og toner på dekket underveis.

Kapittel er Stavangers store litteraturfestival. Festivalen er blitt en viktig litterær arena, både nasjonalt og internasjonalt. Trehusmiljøet i Stavanger sentrum gir en stor festival en følelse av intimitet og nærhet. Visste du at byen har Europas

største sammenhengende trehusbebyggelse?

Norsk Forfattersentrum, avdeling Vestlandet, arrangerer blant annet Forfattersleppet i Bergen på høsten. Hovedtanken med «Sleppet» er at leserne skal få møte forfatterne, både gamle ringrever og ferske debutanter. Ta turen til Hansabyen du også!

- **Bjørnsonfestivalen:** 6.–10. september 2017, Molde og Nesset www.bjornsonfestivalen.no
- **Kapittel – Stavanger internasjonale festival for litteratur og ytringsfrihet:** 20.–24. september 2017, Stavanger <https://stavanger-kulturhus.no/kapittel>
- **Forfattersleppet:** 4.–7. oktober 2017, Bergen www.forfattersentrum.no/vestlandet/

Midt i landet – midt i blinken!

På Trondheims litteraturfestival kommer både prominente gjester fra utlandet og lokale debutanter til orde. Festivalen kjennetegnes med god kvalitet og et rikholdig program. Neste gang festivalen går av stabelen, er våren 2018, så du har god tid til å planlegge turen til byen ved Nidelva.

Trondheim har en spennende historie. Byen ble grunnlagt av kong Olav Trygvason i 997. Slik gjenfortalte Snorre Sturlasson det i Heimskringla: *Kong Olav fór med heren sin ut til Nidaros og lét setja upp hus paa bakken attmed Nid, og sette fyr i at de skulde vera kaupstad der, og gav folk tuftir der til aa byggja seg hus paa.*

Utenfor litteraturhuset finner du en benk med tekst av Erlend Loe. Litteraturbenken er én av elleve benker og er del av prosjektet "Atlas over Trondheim". Trønderne ønsker å fylle byen

med fortellinger, både nye og gamle, skrøner og sannheter. I byen arrangeres også byvandring, omvisninger og turen – i litteraturens tegn!

Den årlige hagefesten i Adrianstua er et uformelt og hyggelig alternativ til store festivaler. Stedet ligger i Ringvebukta på Lade utenfor Trondheim. Her kan man nyte dagen i idylliske omgivelser, hilse på forfattere, oppleve kunst. Hagefesten er åpent for alle, og gratis.

- **ÆÅ Trondheim litteraturfestival** 16.–18. mars 2018, Trondheim www.forfattersentrum.no/midt-norge
- **Litterær Hagefest i Adrianstua** 25. august 2018, Ringvebukta i Trondheim www.forfattersentrum.no/midt-norge